

بخشنامه بودجه سال ۱۳۹۷

مقدمه

دولت یازدهم در کنار موفقیت‌های مختلف در حوزه‌های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی، گام‌های مهمی برای احیاء و بازسازی اقتصاد برداشت. تلاش‌های دولت یازدهم از اواسط سال ۱۳۹۲ بر خروج اقتصاد از رکود تورمی کم سابقه به عنوان مهمترین چالش کشور متمرکز شد. مجموعه تلاش‌های دولت و همراهی و بردباری مردم باعث شد تا اقتصاد کشور ضمن خروج از رکود، در مسیر رونق غیرتورمی قرار گیرد.

مطابق آخرین آمار و اطلاعات موجود برای سال ۱۳۹۵، مدیریت اقتصاد کشور با وجود کاهش درآمدهای نفتی توانست ضمن ایجاد ثبات در فضای اقتصاد کلان، اقتصاد کشور را در مسیر بهبود قرار دهد به نحویکه برای اولین بار بعد از اوایل دهه ۷۰، مواجه با رشد اقتصادی دورقمی (بالای ۱۱ درصد) شد. افزایش فعالیت‌های اقتصادی و تحرک تقاضای اقتصاد باعث شد تا هزینه‌های مصرف نهایی خصوصی در سال ۱۳۹۵ به ۳,۴ درصد افزایش یابد. همچنین روند منفی تشکیل سرمایه ثابت ناخالص داخلی از فصل چهارم سال ۱۳۹۵ مثبت شده و از رشد ۶,۳ درصدی برخوردار شده است. در بازار کار، نرخ مشارکت با یک روند افزایشی به ۳۹,۴ درصد در سال ۱۳۹۵ افزایش یافت و خالص اشتغال جدید در این سال به ۶۱۶ هزار نفر رسیده و باعث شده تا نسبت اشتغال به جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر، به ۳۴,۵ درصد در سال ۱۳۹۵ افزایش یابد. البته با وجود افزایش تعداد شاغلان کشور، به دلیل روند افزایشی سریع نرخ مشارکت و جمعیت فعال، تعداد بیکاران نیز افزایش یافته که باید برای بهبود وضعیت بازار کار و کاهش عدم تعادل‌های آن، اقدامات و سیاست‌های لازم را اتخاذ کرد. تراز تجاری غیرنفتی (با احتساب میعانات گازی) در سال ۱۳۹۵ نیز همچنان مثبت باقی ماند و از مزادادی در حدود ۲۴۷ میلیون دلار برخوردار گشت. موفقیت‌های دولت در کاهش نرخ تورم نیز در سال ۱۳۹۵ ادامه داشت و عملکرد شاخص تورم نشان می‌دهد که نرخ تورم سالانه، از سال ۱۳۹۲ روند نزولی را طی کرده و از خرداد ماه ۱۳۹۵، وارد فاز تک رقمی شده به طوری که متوسط نرخ تورم سالانه منتهی به اسفند ۱۳۹۵ به عدد ۶,۸ درصد کاهش یافت.

موفقیت‌های اقتصادی مذکور در کنار گام‌های مهم دولت برای بازسازی اعتماد عمومی و سرمایه اجتماعی، منجر به بازآفرینی امید و نشاط ملی شده که خود را با شرکت بیش از ۷۰ درصد واجدین شرایط در انتخابات اردیبهشت ماه سال جاری و اعتماد مجدد به دولت با رای ۲۴ میلیونی نشان داد.

مرور وضعیت متغیرهای مهم بودجه ای در سنوات گذشته نشان می‌دهد که درآمد نفتی بالا در نیمه دوم دهه هشتاد و اوایل دهه نود از یک سو منجر به افزایش منابع عمومی دولت و به تناسب هزینه‌ها و افزایش سطح انتظارات و توقعات مردم از دولت شده و از سوی دیگر انگیزه دولت را برای افزایش درآمدهای پایدار بودجه‌ای کاهش داده است. بروز تحریم‌ها و بدنبال آن کاهش قیمت نفت به نصف در سالهای اخیر، منجر به کاهش منابع قابل دسترس دولت گردید بگونه‌ای که از ۵۱,۸ میلیارد دلار در سال ۱۳۹۰ به ۳۰,۲ میلیارد دلار در سال ۱۳۹۲ و به ۲۳,۵ میلیارد دلار در سال ۱۳۹۵ کاهش یافته است. لیکن اعتبارات هزینه‌ای دولت عمدتاً^۱ به دلیل بازپرداخت بدهی‌های معوق حقوق بازنشستگان، یکسان سازی و ارتقای پایه حقوق بازنشستگان، تکالیف قانونی مربوط به استخدام‌های جدید، جبران کسری منابع پرداختی برای یارانه نقدی و هزینه مالی بازپرداخت اوراق مالی افزایش

چشمگیری داشته و بطور متوسط ۲۰ درصد رشد نموده است. این در حالی است که درآمدهای پایدار بودجه از جمله مالیاتها نتوانستند از طریق اجرای سیاستهای مناسب به اندازه بهینه رشد یابند. لذا در طی این سالها شاهد افزایش چشمگیر کسری تراز عملیاتی از حدود ۲۸ هزار میلیارد تومان در سال ۱۳۹۰ به رقم ۶۱ هزار میلیارد تومان در سال ۱۳۹۵ بوده‌ایم. نتیجه و اثرات این فرایند بر اعتبارات تملک دارایی سرمایه‌ای بصورت عدم تخصیص منابع لازم برای اتمام پروژه‌ها کاملاً مشهود است لذا دولت مجبور شد یا انجام پروژه‌ها را به تعویق بیندازد و یا با ایجاد بدهی‌های به بخش غیر دولتی و سیستم بانکی، برخی پروژه‌ها را به پیش ببرد. در سالهای اخیر شاهد هستیم دولت برای اجرای بخشی از طرحها و همچنین بازپرداخت بدهی‌های خود، از اوراق مالی و اوراق بدهی استفاده می‌نماید که این موضوع علاوه بر تحمیل هزینه برای دولت، سایر بازارها را نیز متاثر نموده است. لذا لازم است برای اصلاح این چرخه معیوب، اقدامات لازم اصلاحی بعمل آید. خط مشی‌های دولت برای انجام اصلاحات لازم در ادامه ارائه می‌شود.

تاثیرپذیری اقتصاد ایران از تحولات جهانی، نگاه به چشم انداز اقتصاد جهانی را اجتناب ناپذیر می‌نماید. براساس گزارش صندوق بین‌المللی پول، پیش بینی شده است، رشد اقتصادی جهان و کشورهای نوظهور و در حال توسعه در سال ۱۳۹۷ با اندکی بهبود نسبت به سال ۱۳۹۶ به ترتیب به ۳٫۶ درصد و ۴٫۸ درصد برسد و رشد اقتصادی چین نیز با اندکی کاهش به ۶٫۴ درصد خواهد رسید. در گزارش یاد شده، پیش بینی شده است، نرخ رشد تجارت جهانی بیشتر از رشد اقتصاد جهانی شده و برای سال ۱۳۹۷ به رقم ۳/۹ درصد برسد. همچنین گزارش‌های نهادهای بین‌المللی حاکی از بهبود اندک قیمت نفت در سال ۱۳۹۷ می‌باشد. این در حالی است که شاهد کاهش کشمکش‌های ژئوپولیتیک، اختلافات سیاسی و درگیری‌های منطقه‌ای در خلیج فارس و خاورمیانه می‌باشیم که نوید بخش افق بهتری نسبت به سال‌های قبل می‌باشد.

دولت در سال آتی با توجه به شرایط اقتصاد کشور و محیط پیرامونی آن و برای پاسخگویی به سیل ورود متقاضیان کار به خصوص از سوی فارغ التحصیلان دانشگاهی، هدف "رشد اقتصادی فراگیر و اشتغال‌زا" با رویکرد پنجگانه اقتصاد مقاومتی همراه با نرخ تورم تک رقمی و پایدار را محور فعالیت‌های خود قرار خواهد داد تا در بستر سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، برنامه دولت دوازدهم بتواند زمینه اجرایی شدن برنامه ششم توسعه و تحقق اهداف کمی آن را در سال ۱۳۹۷ مبنی بر افزایش رشد اقتصادی، رشد سرمایه گذاری و رشد بهره وری کل عوامل تولید و کاهش نرخ تورم و نرخ بیکاری را محقق نماید.

نظر به تعهد دولت و ضرورت تسریع در اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و مقاوم سازی اقتصاد کشور در مقابل مخاطرات، کلیه فعالیت‌ها و اقدامات اقتصادی دولت باید در جهت تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی باشد. لذا کلیه دستگاه‌های اجرایی موظفند از تمامی امکانات، ظرفیت‌ها و منابع مالی در چارچوب وظایف، اختیارات و اعتبارات خود به‌گونه‌ای استفاده نمایند که مصوبات ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی (اعم از برنامه‌ها، طرح‌ها و پروژه‌ها، بسته‌ها و سایر مصوبات) در اولویت تامین اعتبار از محل بودجه کل کشور قرار گیرند. بر این اساس خط مشی‌ها و سیاست‌های بودجه سال ۱۳۹۷ به شرح زیر اعلام می‌گردد.

الف) اهم خط مشی‌ها و سیاست‌های تنظیم لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور

۱- جهت‌گیری‌های اقتصاد کلان

رسالت بودجه دولت در سال ۱۳۹۷ حفظ ثبات اقتصادی کشور، کاهش فقر، کمک به ادامه روند رو به رشد تولید ملی، ایجاد اشتغال پایدار با استفاده گسترده از ظرفیت‌های بخش خصوصی و تعاونی، فعال نمودن ظرفیت‌های بلا استفاده اقتصاد کشور، استفاده از فضای مثبت شرایط پسابرجام و بکارگیری دیپلماسی اقتصادی در فضای بین‌المللی کشور می‌باشد. توسعه بیشتر مشارکت بخش خصوصی و تعاونی در اقتصاد از طریق کاهش هزینه تامین سرمایه، اجرای صحیح قانون نحوه اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، رقابت پذیر کردن اقتصاد و کاهش مداخله دولت در اقتصاد، محدود کردن حضور بنگاه‌های وابسته به نهادهای عمومی غیردولتی تنها در حوزه‌ها و فعالیت‌هایی که بخش خصوصی و تعاونی تمایلی به ورود ندارند، استفاده مناسب از منابع صندوق توسعه ملی در جهت تشویق سرمایه‌گذاری‌های بخش خصوصی و تعاونی، حمایت از تولید داخلی بویژه از طریق مبارزه سازمان یافته با قاچاق کالا و ارز پیگیری خواهد شد.

کمک به ایجاد اشتغال و اهتمام به کاهش عدم تعادل بازار کار از اهداف محوری بودجه در سال ۱۳۹۷ خواهد بود که از طریق حمایت از سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و تعاونی در مناطق دارای نرخ بیکاری بالا به ویژه مناطق محروم و مرزی، حمایت از ارتقای سطح مهارت‌های کاربردی جوانان به ویژه فارغ التحصیلان آموزش عالی، هدفمند نمودن اعتبارات کلیه دستگاه‌های اجرایی به ویژه دستگاه‌های متولی اشتغال و آموزش با توجه به میزان اشتغال پذیری فارغ التحصیلان و کیفیت آموزش، اصلاح روش پرداخت یارانه نقدی و هدایت منابع برای حمایت از اشتغال و تولید و کاهش شدت انرژی پیگیری خواهد شد. همچنین با هدف بهبود نظام تامین اجتماعی و افزایش سطح کمی و کیفی خدمات حمایتی دولت، باز تعریف مأموریت نهادهای حمایتی، تعیین حوزه فعالیت و حوزه جغرافیایی تحت پوشش و تجمیع اطلاعات اقشار نیازمند و آسیب پذیر از اولویت‌های بودجه سال ۱۳۹۷ خواهد بود.

اتخاذ سیاست‌های مناسب پولی متناسب با رشد فراگیر اشتغالزا توام با نرخ‌های تورم پایین و ساماندهی نظام بانکی با هدف کاهش نرخ سود تسهیلات و دسترسی گسترده بنگاه‌های خرد و کوچک و متوسط به تسهیلات مالی از اهداف دیگر دولت در بودجه سال ۱۳۹۷ می‌باشد.

استفاده از فرصت‌ها و ظرفیت‌های پساتحریم و بکارگیری دیپلماسی اقتصادی در روابط منطقه‌ای و بین‌المللی از طریق سهیم شدن در زنجیره تولید بین‌المللی با مشارکت با شرکتهای معتبر بین‌المللی، توجه به ایجاد قراردادهای دو یا چند جانبه و تسهیل در تجارت و استفاده از منابع مالی خارجی به ویژه جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی برای جذب فناوری، گسترش صادرات غیر نفتی از دیگر رویکردهای دولت در سال ۱۳۹۷ می‌باشد.

دولت در سال آتی اهتمام ویژه‌ای به انضباط مالی دارد و در این راستا بودجه را بدون وابستگی مستقیم و غیر مستقیم به منابع بانک مرکزی از طریق انضباط بیشتر در اعتبارات هزینه‌ای، بهره برداری اهرمی از اعتبارات تملک داری‌های سرمایه‌ای و جلب بیشتر مشارکت بخش خصوصی برای اجرای طرح‌های تملک داری‌های سرمایه‌ای، ساماندهی بدهی‌های به سیستم بانکی و بخش غیر دولتی و مولد سازی داری‌ها، تنظیم می‌نماید. همچنین به منظور تخفیف کسری بودجه صندوق‌های بازنشستگی، اصلاح نرخ‌ها و قواعد آن‌ها به همراه ادغام برخی از نهادهای کنونی بازنشستگی مورد توجه قرار خواهد گرفت.

۲- ایجاد درآمد پایدار

تامین درآمد پایدار و کافی یک الزام گریزناپذیر می‌باشد که باید از طریق ساماندهی درآمدهای اختصاصی، درآمد - هزینه، استفاده حداکثری از ظرفیت‌های قانونی برای پیشنهاد منابع جدید، تکمیل نظام جامع اطلاعات مالیاتی و افزایش کوشش و گسترش پایه مالیاتی، مولد سازی دارایی‌های کشور با تاکید بر فروش اموال و املاک مازاد دستگاه‌ها و شرکت‌ها و بانک‌های دولتی و استفاده از اوراق مالی با توجه به قاعده پایداری بدهی‌ها و فرصت‌های بازار سرمایه پیگیری شود.

۳- اهتمام به انضباط مالی در بودجه و اصلاح نظام اداری در جهت افزایش کارایی و منطقی نمودن اندازه دولت

دستگاه‌های اجرایی موظفند، به منظور افزایش بهره‌وری و صرفه‌جویی در هزینه‌های عمومی، با استقرار بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد، جهت دهی اعتبارات هزینه‌ای به وظایف و فعالیت‌های حاکمیتی، تبدیل نقش تولید و ارائه خدمات عمومی به خرید خدمات عمومی، کارایی اعتبارات هزینه‌ای را افزایش دهند. به منظور شفافیت بیشتر بودجه دستگاه‌های اجرایی حذف ردیف‌های غیر ضرور، تجمیع ردیف‌های بودجه‌ای متعدد مربوط به یک دستگاه اجرائی و ساماندهی ردیف‌های متفرقه در اولویت می‌باشد.

همچنین تمامی دستگاه‌های اجرایی ضمن امتناع از ایجاد واحدهای سازمانی و عملیاتی، موظف به واگذاری وظایف تصدی‌گری، اصلاح ساختار سازمانی موجود، شناسایی، حذف و ادغام فعالیت‌های موازی و غیر ضرور در راستای موضوع بند ۱۶ سیاست‌های اقتصاد مقاومتی و بکارگیری نظام‌های فناوری اطلاعات و ارائه خدمات در بستر الکترونیک برای بهینه و چابک سازی دولت می‌باشند.

۴- ساماندهی طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای

در جهت افزایش بازدهی سرمایه‌گذاری‌های دولت و استفاده بیشتر از مشارکت بخش غیر دولتی، لازم است با اولویت بندی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، ضمن پلایش و بازبینی مجدد طرح‌های نیمه تمام از اعتبارات محدود تملک دارایی‌های سرمایه‌ای کشور بهره‌برداری اهرمی شده و در جهت جلب مشارکت بخش خصوصی تلاش مضاعف نمود. در این راستا در سال آتی پیشنهاد طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای جدید ممنوع می‌باشد و تامین اعتبار طرح‌های نیمه تمام با پیشرفت فیزیکی بالا (قابل بهره‌برداری در سال ۱۳۹۷) و بر اساس میزان نقش آنها در تحقق رشد و توسعه پایدار اقتصادی دارای در اولویت است. دستگاه‌های اجرایی موظفند طرح‌های نیمه تمام دارای توجیه اقتصادی و توان تولید محصولات رقابتی به بخش خصوصی و تعاونی واگذار کنند و برای آن دسته از طرح‌های نیمه تمام که امکان جذب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی را دارند در چارچوب قراردادهای مشارکت عمومی - خصوصی اقدام نمایند. همچنین استفاده تلفیقی از منابع دولت و صندوق توسعه ملی و منابع بانکی و بخش خصوصی از راهکارهای عمده دولت در سال ۱۳۹۷ بوده که به همراه استفاده از سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی و روش‌های تامین مالی خارجی برای اجرای طرح‌های تملک‌دارایی سرمایه‌ای باید مورد توجه قرار گیرد.

۵- توانمند سازی و افزایش بهره‌وری شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و موسسات انتفاعی وابسته به دولت

تمام شرکت‌های دولتی موضوع ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری نسبت به استقرار و بهبود سیستم حسابداری تعهدی مبتنی بر قیمت تمام شده و تنظیم بودجه شرکت‌های دولتی بر اساس بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد و ارائه بودجه پیشنهادی بر مبنای بهای تمام شده منطبق بر اهداف کمی و برنامه سالانه در حیطه وظایف و فعالیت‌های اصلی در چارچوب اساسنامه و قیمت‌گذاری آنها بر مبنای صرفه اقتصادی و اعلام قیمت‌های تکلیفی اقدام نمایند. بر این اساس مجامع عمومی (یا شورایی)

مکلفند نسبت به تصویب استقرار و اجرای بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد اقدام نمایند. هیات مدیره شرکت‌ها نیز موظفند با رعایت مفاد این بخشنامه نسبت به تنظیم بودجه سال ۱۳۹۷ اقدام و پس از طرح و تصویب در مجمع عمومی آن را به سازمان برنامه و بودجه کشور ارائه نمایند.

شرکت‌های دولتی می‌توانند برای تأمین منابع مالی مورد نیاز سرمایه‌گذاری از ابزارهای اوراق مالی ارزی و ریالی و اوراق مالی اسلامی در بازارهای مالی داخلی و خارجی و همچنین تسهیلات مالی خارجی استفاده نمایند. پیش‌بینی سرمایه‌گذاری‌ها باید با رعایت مفاد ماده ۳ و تبصره ۱ ذیل بند ب ماده ۱۳ قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و ماده ۸۷ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت انجام پذیرد.

شرکت‌های دولتی مکلفند ضمن رعایت صرفه جویی در هزینه‌ها و اصلاح الگوی مصرف بر اساس بند ۸ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، از شروع طرح‌ها و پروژه‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای جدید از محل منابع داخلی قبل از خاتمه طرح‌های در دست اجرا پرهیز نمایند و این طرح‌ها و پروژه‌ها با تأکید بر موارد نیمه‌تمامی که موجب افزایش تولید کالا، خدمات و اشتغال بیشتر می‌شود یا طرح‌هایی که در سال ۱۳۹۷ خاتمه می‌یابند یا محل اجرای آن‌ها در مناطق محروم است، اولویت‌بندی شوند. واگذاری شرکت‌های دولتی در چارچوب قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و پیش‌بینی درآمدهای حاصل از واگذاری در چارچوب ماده ۲۹ قانون مذکور بصورت جدی پیگیری می‌شود.

۶- تقویت تعادل‌های منطقه‌ای

در سال ۱۳۹۷ به منظور شفاف‌سازی و تقویت تعادل‌های منطقه‌ای، نظام جدید درآمد- هزینه استانی جایگزین نظام قبلی می‌شود و نظام توزیع اعتبارات تملک دارایی سرمایه‌ای ملی و استانی بهینه و نظام‌مند خواهد شد و نظارت ملی بر بودجه‌های استانی نیز تقویت خواهد شد. امور سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی، در ستاد وزارتخانه‌ها متمرکز شده و به تناسب اختیارات اجرایی و عملیاتی به مناطق و استان‌ها واگذار خواهد شد.

به منظور توسعه مناطق کمتر توسعه یافته و مرزی از سرمایه‌گذاری در مناطق یاد شده با ارائه کمک‌های فنی و اعتباری به سرمایه‌گذاران حمایت می‌شود. دولت برنامه وسیعی برای تنوع بخشی به اقتصاد روستایی و تسهیل اشتغال پایدار در مناطق روستایی و عشایری برای تثبیت جمعیت در این مناطق دارد. از ایجاد شغل و سرمایه‌گذاری در نواحی صنعتی روستایی، بهسازی، نوسازی و مقاوم‌سازی واحدهای مسکونی روستایی حمایت شده و پوشش شبکه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات و خدمات الکترونیکی دولت برای روستاهای با جمعیت بالای ۲۰ خانوار، مناطق کمتر توسعه یافته و مناطق مرزی افزایش می‌یابد. علاوه بر این در سال آتی، همچنان طرح کارورزی و کمک به تأمین بیمه سهم کارفرما بویژه در مناطق غیربرخوردار و مناطق با نرخ بیکاری بالاتر اجرا می‌شود.

ب: بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد

در اجرای مفاد بند (پ) ماده (۷) قانون برنامه ششم توسعه و به منظور ارتقای کارایی و اثر بخشی بودجه عمومی، شفافیت، متناسب سازی مسئولیت‌ها و اختیارات، استفاده بهینه از ظرفیت‌های موجود، افزایش پاسخگویی دستگاه‌ها در مقابل عملکرد خود، ارتقای کیفیت ارائه خدمات به مردم، فراهم آوردن زمینه استانداردسازی خدمات دستگاه‌های دولتی، افزایش انگیزه کارکنان و مدیران دستگاه‌های اجرایی برای ارائه خدمات با کیفیت‌تر به مردم و اعطای اختیارات لازم به مدیران جهت ارائه خدمات کیفی و کنترل نتایج فعالیت‌ها و محصولات به جای کنترل مراحل انجام کار، تمامی دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مکلفند بر اساس دستورالعملها و بخشنامه‌های صادره قبلی، ضمن استقرار نظام بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد و تکمیل

فرم‌های ذیربط دستورالعمل موضوع پیوست این بخشنامه، بودجه پیشنهادی خود را با توجه به ملاحظات ذیل به سازمان برنامه و بودجه ارائه نمایند:

- ارائه برنامه سالانه و برنامه‌های اجرایی و فعالیت‌های پیش بینی شده متناظر در چارچوب برنامه ششم توسعه
 - الزام دستگاه‌های اجرایی نسبت به تهیه بودجه در چهارچوب دستورالعمل بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد (شامل دستورالعمل برنامه سالانه، دستورالعمل طبقه بندی اقتصادی هزینه‌ها، دستورالعمل هزینه یابی)
 - استانداردسازی و تدوین شاخص‌های اندازه‌گیری عملکرد به صورت هدفمند و نتیجه‌گرا
- دستگاه‌های اجرایی که در پیشنهاد بودجه، حداقل بیست (۲۰) درصد از فعالیت‌های خود را به روش بهای تمام شده هزینه یابی نکرده باشند از افزایش اعتبارات هزینه ای نسبت به سال ۱۳۹۶ برخوردار نمی‌شوند.

دستگاه‌های اجرایی مکلفند بر اساس قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، قانون برنامه ششم توسعه، قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) و سایر قوانین مرتبط و خط مشی‌های یاد شده در قسمت‌های قبل پیشنهادهای بودجه ای خود را تهیه و از ارائه احکام بودجه ای جدید خودداری نمایند. تنها در موارد ضروری برای کسب منابع درآمدی جدید و یا ساماندهی و مدیریت هزینه‌ها و مخارج، احکام پیشنهادی خود را در چارچوب فرم‌های پیوست شماره (۲) این بخشنامه به سازمان برنامه و بودجه ارسال دارند.

تمام دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مکلفند در چارچوب راهبردها و سیاست‌های مندرج در این بخشنامه و پیوست‌های آن، نسبت به تهیه بودجه سال ۱۳۹۷ خود (و اخذ مصوبه مجمع عمومی یا شورای عالی در مورد بودجه تفصیلی برای شرکت‌های دولتی) به همراه گزارش عملکرد اقتصاد مقاومتی در شش ماهه اول سال ۱۳۹۶ و گزارش اثر گذاری بودجه پیشنهادی بر شاخصها و اهداف اقتصاد مقاومتی در سال ۱۳۹۷، اقدام و حداکثر تا ۳ هفته پس از تاریخ ابلاغ این بخشنامه، به سازمان برنامه و بودجه ارسال نمایند.

در صورت عدم ارائه بودجه پیشنهادی توسط دستگاه‌های فوق‌الذکر در موعد مقرر، سازمان برنامه و بودجه نسبت به تنظیم بودجه سال ۱۳۹۷ آنان اقدام خواهد کرد. مسئولیت ارائه بودجه پیشنهادی در قالب دستورالعمل‌های این بخشنامه از سوی دستگاه‌های اجرایی به عهده بالاترین مقام دستگاه خواهد بود.

ج : پیوست‌های خط مشی‌های بودجه

- ۱- سقف اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل درآمد عمومی بر حسب امور و فصل
- ۲- برنامه زمانبندی تهیه و تنظیم لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
- ۳- ضوابط مالی ناظر بر تنظیم بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
- ۴- دستورالعمل تهیه و تنظیم بودجه دستگاه‌های اجرایی ملی و استانی شامل دستورالعمل‌های ساماندهی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، هزینه‌یابی فعالیت‌ها و طبقه‌بندی اقتصادی هزینه‌ها
- ۵- دستورالعمل جامع بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد
- ۶- دستورالعمل تهیه و تنظیم بودجه شرکت‌های دولتی
- ۷- عناوین دستگاه‌های اجرایی موضوع بند (پ) ماده ۷ قانون برنامه ششم توسعه